

Til lovforslag nr. L 105. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 29. februar 1980

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. I forbindelse hermed har ministeren for skatter og afgifter dels skriftligt dels i samråd besvaret en række spørgsmål. Et spørgsmål er optrykt som bilag til betænkningen med ministerens svar samt en skrivelse fra ministeriet for skatter og afgifter af 15. februar 1980. Desuden har justitsministeren i et samråd besvaret et spørgsmål.

Udvalget har modtaget skriftlig og/eller mundtlig henvendelse fra:

Bikuben, forvaltningsafdelingen, København,

Breitscheid, Gerhard, fhv. kontorchef, Hellerup,

Christensen, Erik, direktør, landsretssagfører, Hørsholm,

Danmarks Sparekasseforening,

Danø, Steen, direktør, Skårup,

Den Danske Bankforening,

Erhvervenes Skatteudvalg,

Livs- og Pensionsforsikringselskabernes Forening,

Statsanstalten for Livsforsikring.

Der er af ministeren for skatter og afgifter samt nogle mindretal stillet en række ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) har stillet nogle æn-

dringsforslag og vil i øvrigt redegøre for sin stilling ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Fremskridtspartiet har gang på gang fremhævet, at det skaber urimelige vanskeligheder at ændre i skattereglerne for forsikringsforhold, som jo løber over en meget lang årrække, jfr. bl. a. indkomstskatteulempe nr. 88 i »Indkomstskatten. Samfundets Skurk« (September 1979). Fremskridtspartiets grundholdning er derfor, at man i de år, den umulige indkomstskat fortsat kommer til at overleve, skal undlade at lave om på forsikringskatte-reglerne. Rigtigheden i dette synspunkt er på ny bekræftet ved det nu foreliggende forslag og regeringens ændringsforslag dertil. Efter mindre end en måned efter udsendelsen af lov nr. 540 af 28. december 1979 er man blevet opmærksom på et dusin huller i denne lov. Ved gennemførelsen af regeringens forslag bliver forsikringskattelovjunglen endnu mere uigennemtrængelig. Men da reglerne allerede i forvejen ligger langt hinsides forståelsesmulighederne for næsten alle, er dette forhold ikke afgørende for fremskridtspartiets stillingtagen. Den er derimod baseret på, at det nye forslag fremtræder som en helhed med lov nr. 540, og at denne helhed alt i alt skærper forsikringskatten. Ved nærværende justeringsforslag har fremskridtspartiet derefter taget den holdning at stemme nej til yderligere skærpelse og ja til lempelser, som gør den grundlæggende skærpelse mindre.

Konsekvensen heraf er, at fremskridtspartiet tilslutter sig ændringsforslagene, men selv når nogle af disse herefter er vedtaget, vil

lovforslaget alt i alt rumme en forværring, idet kursstigninger – herunder udtrækningsbeløb – på værdipapirer erhvervet før 1980 skal beskattes med den forhøjede afgift, når de er indtrådt efter forslagens ikrafttrædelsesdato, som er placeret til 1. januar 1980 – altså et par måneder forud for folketingets eventuelle vedtagelse af ministerens lapperiforslag. Fremskridtspartiet vil derfor ved 3. behandling indstille lovforslaget til *forkastelse*.

Et *tredje mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (Brixtofte (V), Ellemann-Jensen (V), Gammelgaard (KF), Hagen Hagensen (KF), Erlendsson (FP), Glistrup (FP) og Bollmann (CD)):

1) I den under nr. 1 foreslåede § 26 A udgår *stk. 1, 2. og 3. pkt.*, samt *stk. 2 og 3.*

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Thomas Have (S), Egon Jensen (S), Ole Jensen (S), Tastesen (S), Rahbæk Møller (SF) og Bernhard Baunsgaard (RV)):

2) I det under *nr. 1* foreslåede § 26 A, *stk. 1*, tilføjes efter 3. pkt.:

»Bestemmelserne i 2. og 3. pkt. medfører ikke, at der skal betales afgift af tilvækst efter den 31. december 1979 til beløb, som hidrører fra en arbejdstagers egne indbetalinger før 1. januar 1972.«

3) I det under *nr. 1* foreslåede § 26 A, *stk. 2*, tilføjes efter 3. pkt.:

»Ved opgørelsen medregnes obligationer dog mindst til kurs 75.«

Af *mindretallet under nr. 1*:

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 3

4) I den under ændringsforslag nr. 3 foreslåede ændring af *nr. 1* tilføjes yderligere i § 26 A, *stk. 2*, efter 3. pkt.: », eller den højere kurs obligationerne bevisligt er indkøbt til.«

5) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:
»01. § 26 A, *stk. 2*, ophæves.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Thomas Have (S), Egon Jensen (S), Ole Jensen (S), Tastesen (S), Rahbæk Møller (SF) og Bernhard Baunsgaard (RV)):

6) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:
»02. I § 26 A, *stk. 2*, der bliver *stk. 4*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Det samme gælder personer, som den 1. januar 1980 opfyldte betingelserne for at få policen eller kontoen udbetalt på grund af indtruffen invaliditet, jfr. § 25, nr. 2.«

Af *mindretallet under nr. 1*:

7) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:
»03. I § 27, *stk. 1*, ændres i indledningen »§ 26 A, *stk. 1*« til: »§ 26 A.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Thomas Have (S), Egon Jensen (S), Ole Jensen (S), Tastesen (S), Rahbæk Møller (SF) og Bernhard Baunsgaard (RV)):

8) *Nr. 2* affattes således:
»2. § 33 A, 2. *pkt.*, udgår, og i stedet indsættes:

»§ 26 A, *stk. 1, 2.-3. pkt.*, og *stk. 2-3*, finder tilsvarende anvendelse. Ved kapitalforsikring i pensionsøjemed bortses dog ved anvendelsen af § 26 A, *stk. 1, 2. pkt.*, fra forøgelse af præmiereserve m. v. vedrørende en arbejdstagers egne indbetalinger før 1. januar 1972. Ved pensionsordninger med løbende udbetalinger og ved rateforsikringer i pensionsøjemed bortses fra forøgelse af præmiereserve m. v. vedrørende de i § 34, *stk. 2, 1. pkt.*, nævnte indbetalinger. For ordninger i pensionskasser kan ordningens værdi pr. 31. december 1979 ansættes til værdien af den

udtrædelsesgodtgørelse, som medlemmet efter pensionskassens vedtægter ville have krav på ved udtræden pr. 31. december 1979.««

Bemærkninger

Til nr. 1, 5 og 7

Ændringsforslagene går ud på, at man for ordninger oprettet før 1. januar 1980 bibeholder de hidtidige overgangsregler i pensionsbeskatningslovens § 27 fuldt ud for så vidt angår udbetalinger, der hidrører fra indbetalinger før 1. januar 1980. Rentetilskrivninger til beløb, der er opsamlet før 1. januar 1980, behandles også efter de hidtidige regler, og det gælder også rentetilskrivninger efter 1. januar 1980.

Til nr. 2

Indtil pensionsbeskatningsloven trådte i kraft den 1. januar 1972, skelnede man mellem arbejdstagerens og arbejdsgiverens bidrag til en kapitalpensionsordning. Arbejdsgiverens bidrag var fuldt skattefrit ligesom efter den nugældende lov. Arbejdstageren havde derimod kun en begrænset fradragsret for sine egne bidrag, nemlig inden for en fradragsramme svarende til den nugældende 3.000 kr.s ramme. Når midlerne kom til udbetaling, skulle der til gengæld hverken svares skat eller afgift af den del af udbetalingen, som hidrørte fra arbejdstagerens bidrag. I konsekvens heraf foreslås det i ændringsforslag nr. 2, at der heller ikke skal betales afgift af rentetilvækst m. v. til udbetalinger, som hidrører fra en arbejdstagers egne bidrag før 1. januar 1972.

Til nr. 3

Til brug ved afgørelsen af, hvilke midler der til sin tid skal afgiftsberigtiges efter de afgiftsregler, som gjaldt før lovændringen i december 1979, skal der efter lovforslaget foretages en opgørelse pr. 31. december 1979. Efter lovforslaget skal man ved denne opgørelse ansætte værdipapirer til kursværdien pr. 31. december 1979. Efter ændringsforslaget skal obligationer i stedet ansættes til kurs 75, medmindre den pågældende obligation den 31. december 1979 havde en højere kurs.

Det kan skønsmæssigt anslås, at den her foreslåede ændring i løbet af en længere år-række i alt vil medføre et provenutab omkring 70 mill. kr. for staten og kommunerne tilsammen. I de nærmeste år skønnes provenutabet at blive af meget beskedent størrelse.

Til nr. 4

Det vil være aldeles urimeligt, om en pensionist, der kan bevise at have købt obligationer til måske kurs 95 og nu sælger dem til kurs 82, bliver beskattet af en forhøjelse, selv om han altså bevisligt har lidt tab.

Til nr. 6

Efter den gældende affattelse af pensionsbeskatningslovens § 26 A, stk. 2, gælder der en særlig overgangsregel for personer, som den 1. januar 1980 var fyldt 60 år eller havde opnået en lavere pensionsalder, som er godkendt af ligningsrådet. Særreglen går ud på, at der skal betales afgift efter de hidtil gældende regler af udbetalinger, som hidrører fra indbetalinger, der forfaldt før 1. januar 1980, samt rentetilskrivninger m. v. efter den 31. december 1979 vedrørende denne del. Efter ændringsforsaget skal denne særlige overgangsregel også gælde for personer, som den 1. januar 1980 opfyldte betingelserne for at få kapitalpensionsordningen udbetalt på grund af invaliditet.

Til nr. 8

Som nævnt i bemærkningerne til ændringsforslag nr. 2 havde en arbejdstager før pensionsbeskatningslovens ikrafttæden kun begrænset fradragsret for sine egne bidrag til en kapitalforsikring eller opsparing i pensionsøjemed, og udbetalingen af denne del var skatte- og afgiftsfri ved ordningens udløb. Ved ophævelse m. v. i utide af en kapitalforsikring i pensionsøjemed skulle der heller ikke betales afgift af den del af udbetalingen, der hidrørte fra arbejdstagerens egne bidrag. I ændringsforslagets § 33 A, 3. pkt., foreslås det derfor, at der ved afgiftsberegningen for kapitalforsikringer i pensionøjemed også skal bortses fra forøgelse af præmiereserve m. v. vedrørende arbejdstagerens egne bidrag før 1. januar 1972.

Ved ophævelse af en opsparing i pensionsøjemed var arbejdstagerdelen derimod

afgiftspligtig. Der gjaldt dog et fradrag svarende til summen af egne bidrag over 350 kr. årlig (uden tillæg af renter). Denne fradragsregel for opsparingsordninger er opretholdt i den gældende lovs § 34, stk. 4.

Reglerne om, at præmier og bidrag til en pensionsordning med løbende udbetalinger og til en rateforsikring i pensionsøjemed kan fradrages fuldt ud ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, blev indført ved de årlige ligningslove, første gang for skatteåret 1955-56. Samtidig blev der indført indkomstbeskatning af enhver udbetaling fra disse

ordninger. Denne beskatning blev senere afløst af en afgift ved ophævelse i utide. Da der i tiden før (normalt) 1. januar 1954 kun havde været begrænset fradragsret for indbetalingerne til disse ordninger, skulle der ved afgiftsberegningen foretages fradrag for den del af udbetalingen, der hidrørte fra indbetalinger før 1. januar 1954. Denne overgangsregel er opretholdt i den gældende lovs § 34, stk. 2, 1. pkt. Efter ændringsforslaget skal der ved afgiftsberegningen tillige bortses fra forøgelse af præmiereserve m. v. efter 31. december 1979 vedrørende denne del.

Bakholt (S) Camre (S) Erenbjerg (S) Thomas Have (S) Egon Jensen (S)

Ole Jensen (S) Tastesen (S) fmd. Bernhard Baunsgaard (RV) Brixtofte (V)

Ellemann-Jensen (V) Hagen Hagensen (KF) nfmd. Gammelgaard (KF) Bollmann (CD)

Rahbæk Møller (SF) Flygaard (DR) Glistrup (FP) Erlendsson (FP)

Partierne VS og KrF var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Bilag 1

Spørgsmål fra udvalget til ministeren for skatter og afgifter og dennes svar herpå.

Spørgsmål: Hvorledes vil en skatteyder blive stillet skattemæssigt, hvis han ønsker at stoppe indbetalinger til en pensionsordning som omfattet af lovforslaget og lovændringen i december og det forholder sig således, at han ønsker at lade ordningen hvile, til han bliver 60 år?

Svar: Skattedepartementet har i den vedføjede skrivelse af 15. februar 1980 meddelt forsikringssekskabenes, pengeinstitutternes og pensionskassernes organisationer, at det ikke vil påvirke en kapitalpensionsordnings skattemæssige status, hvis arbejdsgiveren og arbejdstageren i anledning af den stedfundne afgiftsforhøjelse aftaler, at indbetalingerne til en før lovens ikrafttræden oprettet kapitalpensionsordning skal ophøre eller

nedsættes. Departementet har dog tilsluttet sig en udtalelse fra statsskattedirektoratet om, at det må anses for betænkeligt at godtage den nævnte begrundelse for ændringen, såfremt denne ikke finder sted i tilslutning til ændringslovens ikrafttræden, men f. eks. først efter udløbet af 1980.

Det følger af det anførte, at kapitalen stadig vil være fritaget for formueskat og renterne for indkomstskat, indtil midlerne kommer til udbetaling.

Når midlerne kommer til udbetaling, skal der betales 40 pct. i afgift af den del, som hidrører fra indbetalinger og rentetilvækst m. v. efter 31. december 1979. For den øvrige del af udbetalingen anvendes de afgiftssatser, som gjaldt før lovændringen i december 1979.

MINISTERIET FOR SKATTER OG AFGIFTER

Skattedepartementet

Dén 15. februar 1980

Statsanstalten for livsforsikring

Livs- og pensionsforsikringsselskabernes forening

Danmarks Sparekasseforening

Den Danske Bankforening

Pensionskasserådet

Efter gennemførelsen af lov nr. 540 af 28. december 1979 om ændring af pensionsbeskatningsloven, hvorved blandt andet afgiftssatsen ved udbetaling af kapitalpensionsordninger blev forhøjet fra 25 pct. til 40 pct., er der over for statsskattedirektoratet og skattedepartementet rejst spørgsmål om, hvorvidt en arbejdsgiver og en arbejdstager kan træffe aftale om, at indbetalingerne til en før lovens ikrafttræden oprettet kapitalpensionsordning skal ophøre eller nedsættes, uden at dette vil få konsekvenser for ordningens skattemæssige gyldighed, jfr. pkt. 47, stk. 2, og pkt. 60 i skattedepartementets cirkulære nr. 34 af 22. februar 1973.

I den anledning skal man meddele, at statsskattedirektoratet over for skattedepartementet har udtalt, at en sådan ændring af bidragsbetalingen, der aftales i anledning af den stedfundne forhøjelse af afgiftssatsen, efter statsskattedirektoratets formening ikke vil have den i skattedepartementets cirkulære nævnte virkning og således ikke vil påvirke

ordningens skattemæssige status. Efter statsskattedirektoratets opfattelse vil en sådan ændring af aftalen med en eller flere arbejdstagere i en virksomhed heller ikke kunne begrunde en antagelse af, at arbejdsgiveren ikke vil kræve de aftalte indbetalinger overholdt for de øvrige arbejdstageres vedkommende. De øvrige arbejdstageres kapitalpensionsordninger vil derfor ikke kunne tilside-sættes af denne grund.

Statsskattedirektoratet tilføjer, at man dog vil finde det betænkeligt at godtage den nævnte begrundelse for ændringen, såfremt denne ikke finder sted i tilslutning til ændringslovens ikrafttræden, men for eksempel først efter udløbet af 1980.

Skattedepartementet kan tilslutte sig denne udtalelse.

En fuldstændig ophævelse af ordningen som følge af lovændringen bør efter departementets opfattelse bedømmes efter tilsvarende retningslinjer.

Forslag til budget for folketinget

for

finansåret 1981

(jfr. § 47 i forretningsordenen for folketinget)

På forslag til finanslov for finansåret 1981 foreslås under § 7. Folketinget, opført et beløb på 127.230.000 kr.

§ 7. Folketinget.

	R	B	F
Nettotal	107.283.249	116.331.000	127.230.000
Folketinget	95.818.048	104.030.000	112.800.000
Institutioner i forbindelse med folketinget.....	10.845.320	11.691.000	13.620.000
Deltagelse i internationalt parlamentarisk samarbejde.....	619.881	610.000	810.000

Folketinget.

Vederlag til folketingets medlemmer	30.857.189	33.900.000	35.300.000
Pensioner til fhv. medlemmer og efterlevende ægtefæller	7.402.290	6.500.000	7.365.000
Medlemmernes rejseudgifter	1.874.118	2.185.000	3.050.000
Økonomisk bistand til partigrupperne	7.863.175	8.500.000	8.900.000
Udvalgsrejser, udvalgsmøder m. v.	376.083	400.000	475.000
Repræsentationsudgifter	547.971	650.000	675.000
Trykkeri- og bogbinderiudgifter	11.193.483	11.500.000	13.000.000
Bladhold, bogsamling og arkiv m. v.	351.949	380.000	425.000
Telefon-, telegram- og telexudgifter	712.513	735.000	850.000
Vedligeholdelse af folketingsbygningen.....	4.002.598	2.805.000	2.525.000
Inventar	909.900	1.260.000	1.355.000
Lønninger til folketingets personale.....	23.111.412	27.382.000	29.972.000
Honorarer	120.674	130.000	140.000
Særlige ydelser	1.565.480	1.710.000	1.900.000
Pensioner og understøttelser	3.315.447	3.980.000	4.500.000
Kontorholdsudgifter	872.509	1.025.000	1.210.000
Drift af materiel	92.606	200.000	190.000
Momsudgifter	755.575	985.000	1.100.000
Diverse udgifter	126.556	120.000	160.000
Indtægter:			
Salgsindtægter	41.461	40.000	60.000
Lokaleindtægter	190.503	275.000	230.000
Renteindtægter	1.516	2.000	2.000

Institutioner i forbindelse med folketinget.

Statsrevisoratet:			
Lønninger til statsrevisorerne.....	553.456	610.000	637.000
Pensioner til fhv. statsrevisorer og efterlevende ægtefæller	100.151	109.000	120.000
Lønninger til personale	479.050	551.000	568.000
Trykkeriudgifter	565.688	550.000	625.000
Andre udgifter	24.855	30.000	30.000

Folketingets ombudsmand:	R	B	F
Lønninger	3.953.477	4.437.000	4.775.000
Rejseudgifter m. v.	31.606	40.000	40.000
Kontorholdsudgifter	230.952	225.000	250.000
Trykkeriudgifter	380.479	300.000	385.000
Lokaleudgifter	552.169	494.000	510.000
Nordisk Råd:			
Lønninger til personale	1.033.396	1.175.000	1.620.000
Rejseudgifter	377.059	520.000	440.000
Kontorholdsudgifter	75.714	70.000	180.000
Trykkeriudgifter	370.917	320.000	400.000
Andre udgifter	44.482	70.000	80.000
Andel i fællesudgifter	2.071.869	2.190.000	2.960.000

Deltagelse i internationalt parlamentarisk samarbejde.

Dansk interparlamentarisk gruppe:			
Tilskud til gruppen	220.000	150.000	275.000
North Atlantic Assembly:			
Medlemsbidrag	107.861	115.000	135.000
Rejseudgifter	78.999	95.000	125.000
Europarådet:			
Rejseudgifter	213.021	250.000	275.000

Til lovforslag nr. L 116. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 12. marts 1980

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond

(Udvidet dækning af krav på løn m. v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret

skriftligt.
Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Aage Andersen (S) Bakholt (S) Hans Jørgen Jensen (S) Søren B. Jørgensen (S) fmd.

Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S) Bolvig (RV) Enggaard (V)

Jens Peter Jensen (V) Grethe Fenger Møller (KF) nfmd. Ninn-Hansen (KF)

Mimi Jakobsen (CD) Lilli Gyldenkilde (SF) Kurt Hansen (VS) Lawaetz (FP)

Glistrup (FP)

Partierne KrF og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.